

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY
PRO SPRÁVNÍ ÚZEMÍ
ORP ŽELEZNÝ BROD

UDRŽITELNÝ ROZVOJ

TAKOVÝ ROZVOJ, KTERÝ UMOŽŇUJE USPOKOJOVAT POTŘEBY V SOUČASNOSTI
BEZ OHROŽENÍ MOŽNOSTI BUDOUCÍCH GENERACÍ
USPOKOJOVAT JEJICH VLASTNÍ POTŘEBY

C. ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

LISTOPAD 2008

1. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ K ŘEŠENÍ

Z průzkumů a rozborů urbanistické struktury ORP, funkčních složek a systémů osídlení, charakteristik a činností, vyplývají pro rozvoj obcí ORP následující závěry a doporučení:

URBANISTICKÁ A FUNKČNÍ STRUKTURA ÚZEMÍ ORP

- Urbanistická struktura a silniční síť jsou založeny.
- Rozvoj obcí je dimenzován přiměřeně očekávanému demografickému vývoji.
- Potenciál pro umírněný soustředěný plošný rozvoj nabízí Pěnčínsko, Zásada, Držkov, Koberovy a částečně Radčice.
- Převažující funkční složkou území je bydlení, což odpovídá charakteru a potenciálu území. Nelze předpokládat výrazný rozvoj ploch pro ekonomické aktivity náročnějšího charakteru (plošného a energetického).

DOPRAVA A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

- Území je vybaveno vysokou hustotou silniční sítě v relativně přiměřené stavební a funkční kvalitě.
- Realizovat přestavbu komunikační sítě centra Železného Brodu.
- Sledovat dosud neřešený (územně i realizačně) kritický úsek silnice II/287 v části Pěnčín /Bratříkov.
- Vymístit silniční tranzitující nákladní dopravu z tahu silnice I/10 v úseku Harrachov – Železný Brod – Turnov na nově koncipovanou přeshraniční silniční síť, umožňující její vyloučení z hraničního přechodu CZ Harrachov / PL Sklarska Poreba.
- Provádět homogenizační a modernizační úpravy silniční sítě, která nevyžaduje enormních zásahů do území.
- Sledovat optimalizaci a modernizaci železniční tratě 030.
- Urychlit integraci hromadné osobní dopravy v rámci Libereckého kraje.
- Dovybavit úseky silnic v souvislé zástavbě obcí oddělenými chodníky pro pěší.
- Realizovat jednu přehlednou křižovatku silnic III/284 a III/2882 v Jílovém u Držkova, která zlepší pohledové poměry a odstraní komplikovaný průjezd obcí.
- Realizovat přeložku silnice I/10 v Držkově jižně od centrální části obce.

ENERGETIKA A ENERGETICKÁ INFRASTRUKTURA

- Energetický systém ORP je vyhovující, je dimenzován na mírný nárůst, který odpovídá záměrům obcí a celkovému potenciálu území.
- V případě výraznějšího nárůstu/potřeby, je koncepčně navržena výstavba nové transformační rozvodny v Železném Brodě a současně výstavba přívodního vedení VVN, které by tuto rozvodnu napojilo na stávající vedení VVN procházející územím ORP.
- Řešit rozvody VN v zastavěném území kabelovým vedením.
- Vytvářet podmínky pro využití plynu a snižování využití nekvalitních pevných paliv pro zásobování teplem.

VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A VODOHOSPODÁŘSKÁ INFRASTRUKTURA

- V území je rozvinutý systém veřejné vodovodní sítě. Pouze obec Loužnice nemá veřejný vodovod.
- Veřejná infrastruktura pro likvidaci odpadních vod je podprůměrná. Z 11 obcí ORP má pouze 5 obcí, příp. jejich části, vybudován funkční kanalizační systém zakončený na centrální čistírně odpadních vod. Dvě obce mají realizovány malé ČOV pro odkanalizování několika objektů.
- Řešit odkanalizování a čištění odpadních vod v ekologicky citlivých územích jako jsou PHO vodních zdrojů, CHOPAV a CHKO.
- Budovat ČOV a kanalizace v obcích větších jak 500 EO, zejména ve vztahu k existujícímu sběrnému kanalizačnímu systému a vodnosti recipientů.
- Zvýšit kapacitu a efektivitu existujících i nových ČOV, vytvářet územní podmínky pro výstavbu lokálních malých ČOV.
- V obcích, kde je kanalizace a ČOV ekonomicky a technicky neopodstatněná, řešit odvedení odpadních splaškových a dešťových vod individuálně.

EKONOMICKÝ POTENCIÁL

- Ekonomický potenciál obcí je průměrný až podprůměrný, přestože ve faktoru veřejná dopravní infrastruktura, dopravní obslužnost, veřejné vodovodní infrastruktury a energetické infrastruktury je nadprůměrný. Zcela nedostatečně jsou zajištěny veřejnou infrastrukturou pro odkanalizování území. Plynofikace je provedena u poloviny obcí a tento stav lze považovat za spíše maximální možný z ekonomického hlediska. Realizace plynofikace v dalších obcích je ekonomicky nereálná.
- Relativně nízká míra nezaměstnanosti a vysoká aktivita obyvatelstva je ale kompenzována nízkou nabídkou pracovních míst v obcích. Nelze očekávat, že v obcích vzniknou subjekty s významnou nabídkou pracovních míst. Lze spíše očekávat snižování současné nabídky v důsledku špatných makroekonomických ukazatelů v kombinaci se strukturou převažujících nejohroženějších odvětví průmyslu. Částečným stabilizujícím faktorem by mohla být rostoucí vzdělanost obyvatelstva v kombinaci s nastupujícím trendem bydlení na venkově v dostupné vzdálenosti od center vyšší vybavenosti. Nabídka školských zařízení ZŠ a MŠ v dostupných vzdálenostech lze hodnotit jako dobrou a pro udržení ekonomického potenciálu obcí za podmiňující.
- Viz níže související závěry s demografickým potenciálem.

DEMOGRAFICKÝ POTENCIÁL

- Území poskytuje dostatečný prostor pro případný další populační růst. Bez ohledu na skutečnost, že ve druhé polovině 20. století se významná část obytné funkce území transformovala ve funkci rekreační, žije v území necelých 70 % historicky dosaženého maximálního počtu obyvatel a v souboru obcí bez Železného Brodu dokonce jen 56 % tohoto historického maxima, jehož všechny tyto obce dosáhly mezi lety 1880 a 1930.
- Obyvatelstvo v území žijící nemá dostatečný vnitřní potenciál pro samostatný populační růst. Jeho věková struktura je v průměru starší než věková struktura kraje a dokonce i České republiky. V posledních několika letech pozorované snížení ztrát přirozenou měnou a v některých případech i dílčí zisky jsou dočasným jevem, který souvisí především s realizací odkladů rodičovství v hlavní fázi transformace společnosti, a velmi brzy odezní. Poté se bilance porodnosti a úmrtnosti s největší pravděpodobností opět dostane do výraznějších ztrát.
- Vývoj celkového počtu obyvatel správního obvodu ORP Železný Brod a jednotlivých jeho obcí bude záviset především na charakteru migrační bilance. Sídlní atraktivita většiny obcí dokumentovaná vyššími pozitivními hodnotami míry hrubého migračního přírůstku v posledních patnácti letech je důležitým příslibem pro další demografický vývoj obyvatelstva. Tuto atraktivitu podporují také některé demoeconomické a demosociální parametry území – relativně nízká nezaměstnanost, značně vysoká naroďnostní a kulturní homogenita obyvatelstva a v některých obcích i vyšší vzdělanostní struktura obyvatelstva.
- Mírný růst až stagnace početního stavu obyvatelstva sledovaného území se v současnosti jeví jako nejpravděpodobnější scénář budoucího vývoje. Obce se však mohou od směru celkového vývoje více či méně odklánět, přičemž bude velmi záležet na jejich sídlní atraktivitě dané v první řadě polohou vůči Jablonci n/N a v menší míře i Turnovu či jiným střediskům osídlení vyššího významu a budoucím rozvoji procesu suburbanizace na odpovídajících velikostních úrovních sídel. Vyšší růstový potenciál lze do budoucna předpokládat také u obcí nacházejících se na hlavních dopravních tazích nebo v jejich blízkosti.
- Obyvatelstvo celého sledovaného území bude s největší pravděpodobností stárnout. Forma věkových pyramid jednotlivých lokálních populací a obecné představy o perspektivách přirozené reprodukce obyvatel České republiky přitom signalizují pokračování intenzivního procesu stárnutí nejméně v dalších padesáti letech. Migrační výměna dosavadního rozsahu může sice zásadním způsobem ovlivnit vývoj počtu obyvatel, ale jen v podstatně menší míře jejich věkovou strukturu.
- Demografický vývoj jednotlivých obcí tedy bude v budoucnosti určován zejména sídlní atraktivitou jednotlivých obcí a konkrétní situací na trhu s bydlením a hypotéčnými úvěry.

OBČANSKÁ VYBAVENOST

- Z hlediska poptávky po občanské vybavenosti je počet obyvatel obce velmi nízký, aby se zde mohla vyvinout širší nabídka služeb. Obyvatelé proto musí za specifickou vybaveností a nabídkou služeb dojíždět. Existence alespoň základní vybavenosti a udržení je výrazem jisté svébytnosti obce.
- Pro rozvoj území je nezbytné udržet fungování školských zařízení v současném rozsahu.
- Pro rozvoj a fungování území je žádoucí udržet stávající provoz zdravotní a sociální péče.
- V souvislosti s růstem počtu obyvatel v poproduktivním věku předpokládat zvyšující se poptávku po souvisejících sociálních službách. Vzhledem k obecným trendům v charakteru sociální péče

i finančním nárokům by měly být s aktivním přístupem samosprávy podporovány zejména tzv. terénní sociální služby využívající zázemí stávajících objektů a zařízení občanské vybavenosti.

- Udržet funkční polikliniku v Železném Brodě se jeví důležité i z pohledu stárnutí obyvatelstva a nutnosti zajistit seniorům zdravotní péči dostupnou veřejnou dopravou.
- Školní kapacity a obecní budovy využívat pro lokalizaci poboček knihoven, pro činnost zájmových klubů, spojení více zařízení a organizací do integrovaných objektů, využití stravovacích zařízení ke kulturně - osvětové a spolkové činnosti, jako cesty k jejich zachování v územním rozložení i do výhledu.

KRAJINA A PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

- Z pohledu přírodního potenciálu území je území nadprůměrné a rovněž ekologická stabilita území je průměrná až velmi dobrá. Krajině obcí ORP ŽB lze přisoudit hodnotu krajiny harmonické se zvýšenou estetickou hodnotou.
- Území je charakteristické významnými geomorfologickými útvary a vysokým počtem/výskytem významných krajinných prvků a zvláště chráněných území.
- V územních plánech důsledně sledovat návrh krajinných stabilizačních zón a stanovení regulativů v těchto zónách s ohledem na udržení kulturně historického rázu krajiny.
- Doporučuje se vymezit stabilizační zóny urbanizační, krajinné a přírodní. V zóně krajinné je třeba podporovat extenzivní zemědělskou činnost.
- Podporovat zemědělské aktivity extenzivního charakteru, bez nichž by bylo velmi obtížné udržet kulturní ráz a malebnost krajiny.
- Nepodporovat zalesňování zemědělské krajiny.
- Nepodporovat introdukci nepůvodních dřevin.
- Úpravy veřejných prostranství provádět ve stylu anglických úprav, nikoli ve stylu francouzských úprav.

ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

- Pro účely této práce nebylo provedeno zhodnocení MÚSES. Důvodem byl stav předaných podkladů (viz kapitola A. Základní údaje). Převážná část předaných grafických podkladů ÚSES neobsahují, textová část je nedostatečná.
Dle dotazu a konzultace s příslušným orgánem ochrany přírody, MěÚ Železný Brod, byly do územních plánů zapracovány generely, které byly hodnoceny jako dostatečný podklad, bez nutnosti revize či doplnění v územních plánech.
Přesto se doporučuje provést revizi ve smyslu koordinace územních plánů s Koncepcí ochrany přírody a krajiny Libereckého kraje.
- Grafická část obsahuje prvky nadregionálního a regionálního systému předané orgánem ochrany přírody Krajského úřadu Libereckého kraje. Prvky místního systému byly převzaty z podkladů předaných pořizovatelem. Není tedy pokryto celé území ORP ZB.
- Nicméně, s velkou mírou pravděpodobnosti lze konstatovat, že prvky jsou vymezeny převážně po okrajích obcí, zejména v lesích, a event. podél vodních toků.

ZEMĚDĚLSTVÍ

- Zemědělství představuje nezbytnou součást života obcí ORP a v rozvoji obcí bylo a bude vždy spoluurčujícím faktorem rozvoje obcí.
- Z komplexního posouzení stavu zemědělství na území obcí vyplývá, že ve srovnání s jinými oblastmi České republiky, se jedná o oblast zemědělsky ne zcela příznivou. Ekonomika zemědělské výroby se pohybuje na hranici efektivní zemědělské výroby. Na druhé straně zemědělská činnost ovlivňuje nejvýznamnějším způsobem stav a vzhled krajiny. Tento aspekt se dostává do popředí zájmu v souvislosti se skutečností, že devizou řešeného území je právě krajinné a přírodní zázemí.
- Je nesporné, že zemědělství v podhorských oblastech bude vždy ve srovnání se zemědělsky příznivými oblastmi znevýhodněno. To je však v současné době značně kompenzováno zemědělskou dotační politikou. Je však nezbytné mít na zřeteli zejména mimoprodukční funkce zemědělsky obhospodařované krajiny a z tohoto důvodu je nutné podporovat udržení zemědělské výroby na území obce.
- Územní plány musí tuto skutečnost respektovat a udržení zemědělské činnosti podporovat a to zejména při definování činností v plochách s rozdílným způsobem využití (tzv. regulativy činností ve funkčních plochách) a zejména ve stabilizačních zónách.

LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ

- Zájmové území ORP Železný Brod svou lesnatostí 43,7 % značně převyšuje republikový průměr (cca 33 %).
- Postupným cílem se stává úprava stávající dřevinné skladby ve prospěch listnatých dřevin a jedle, optimalizace věkové struktury a prostorové výstavby lesů, který je nutné naplňovat zejména při obnově lesních porostů
- V zájmovém území je třeba zahájit obnovu zejména dosud těžebně nerozpracovaných lesních porostů s předsunutými stabilizačními prvky s vysokým zastoupením listnatých dřevin a jedle
- Vlastníky lesů je třeba by měli jejich odborní lesní hospodáři vést ke spolupráci při obnově lesních porostů. Vlastníci lesa by neměli sobě navzájem bránit v umožnění přístupu k lesním pozemkům
- Je nezbytné důsledně a rychle likvidovat kalamity způsobené větrem. Rovněž je třeba pečlivě sledovat následný vývoj druhotných hmyzích škůdců a včas proti nim zasahovat
- Za předpokladu snižování průmyslových imisí a udržení imisí z dopravy na únosné úrovni zůstává základním limitem pro obnovu lesa zvýšeným podílem listnatých dřevin a jedle bělokoré trvalý tlak spárkaté zvěře, která dokáže nově založené lesní porosty zcela zdecimovat.
- Poptávka po rekreačním využívání lesů postupně narůstá s aktivizací životního stylu lidí a sílí nejen v okolí měst, ale dnes i obcí. Je žádoucí podporovat rozvoj „měkkých“ forem rekreačního a sportovního využívání lesů bez nároku na zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa.
- Rozmístění lesních porostů v ORP je poměrně rovnoměrné, což vytváří příznivý estetický dojem malebné krajiny. Zvyšování výměry lesa zalesňováním, zejména nevyužívaných zemědělských půd, zde není žádoucí. Rovněž by mělo být bráněno do určité míry i samovolné sukcesi lesních dřevin a jejich expanzi na neobdělávané pozemky. Neuvážený převod zemědělské půdy na lesní porosty může totiž na druhé straně vést k újmě na vzhledu krajiny. Úloha územního plánování je v tomto procesu klíčová a nezastupitelná.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- Životní prostředí lze hodnotit jako dobré. Na území nejsou prováděna měření, kterými by bylo možné dokladovat hodnocení. Což ale na druhé straně dokladuje skutečnost, že situace nevyžaduje zvláštní měření či hodnocení.
- ORP nepatří z pohledu dlouhodobého zatížení ovzduší klasickými škodlivinami typu oxidu siřičitého či oxidů dusíku mezi rizikové oblasti v rámci Libereckého kraje.
- V území byla detekována zátěž těžkými kovy na území obcí Držkov, Jílové u Držkova, Loužnice, Vlastiboř a Zásada, což je pozůstatkem sklářského průmyslu.
- Na kvalitu ovzduší v území mají vliv místní malé zdroje znečišťování ovzduší. Území je z poloviny plynofikováno (Železný Brod, Líšný, Koberovy, Pěňčí, Zásada, Držkov), ve zbývajících obcích je koncepčně plynofikace navržena, nicméně je ekonomicky neefektivní a lokální vytápění bude i do budoucna hlavním zdrojem emisí v území těchto obcí. Je třeba územně plánovacími a zejména ekonomickými nástroji snižovat podíl méně kvalitních paliv v lokálních zdrojích.
- Lokálně může navíc docházet ke zhoršení imisní situace vlivem místních inverzí v územích podél Jizery a v údolích podél Žernovníku a Kopaňského potoka.
- Výše uvedené konstatování dokládá i skutečnost, že v roce 2005 a 2006 bylo území Železného Brodu základě dat z předešlého roku vymezena jako oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší v PM₁₀ (dIL).
- Staré ekologické zátěže nejsou hrozbou v území, z převážné části jsou již sanovány.
- Kvalita toků je v rámci Libereckého kraje nadprůměrná, hlavní toky Jizera a Kamenice jsou klasifikovány II. třídou - mírně znečištěná voda. Lze tedy předpovídat i dobrou kvalitu podzemní vody.
- Na základě znalostí o geologickém podloží je převážná část území zařazeno do ploch s kategorií středního a částečně i vysokého obsahu objemové aktivity radonu v půdním vzduchu. Při výstavbě objektů je postup při výskytu středního a vysokého obsahu radonu upraven předpisy a požadavky na realizaci protiradonových opatření.

2. VYHODNOCENÍ UDRŽITELNOSTI ÚZEMÍ

Podstatou vyhodnocení udržitelnosti území je komplexní posouzení stavu, možností a potřeb pro vyvážený sociální rozvoj území a udržení ekonomických parametrů rozvoje území při plném respektování environmentálních limitů.

Územně analytické podklady jsou jedním z nástrojů, které mají přispět k průběžnému sledování stavu a vývoje území a k odhalování slabých a silných stránek a k predikci vývoje území. Je třeba si uvědomit, že nejsou a nemohou být nástrojem komplexním, protože sledují především vývoj a uspořádání území. Je třeba zdůraznit, že dynamiku rozvoje území ovlivňují především makroekonomické podmínky a nástroje, které působí na vývoj a uspořádání území, a které přesahují rámec řešení ÚAP. Data pro posouzení ekonomických, demoeconomických a demosociálních parametrů v území obcí ORP se mnohdy ani v územních jednotkách submikroregionálního měřítka nesledují. Tyto analýzy, závěry a tendence je třeba provádět v širším pohledu/měřítku.

Následující vyhodnocení tedy předkládá soubor zjištěných disparit a nerovnováh s důrazem na ty, které jsou ovlivnitelné nástroji územního plánování.

PARAMETRY EKONOMICKÉHO PILÍŘE

SILNÉ STRÁNKY	
• Historické a kulturní dědictví v kontextu s „genia locci“ území. Rozmanitá a zachovaná struktura a architektura zástavby s prvky z doby svého založení. Historicky cenné stavby a soubory, jako doklad historického vývoje.• Výskyt významných geomorfologických útvarů a vysokým počtem/výskytem významných krajinných prvků a zvláště chráněných území, což svědčí o nadprůměrné kvalitě přírodního prostředí.• Kompaktnost urbanizovaných území, rozptýlená zástavba v zónách krajinných a rozložení ploch lesních porostů činí území malebným, projevující se mj. v dálkových pohledech.• Respektování krajinných dominant při osidlování území, tj. orientace objektů s výhledy na Černou Studnici a Kozákov.• Vysoká hustota silniční sítě v relativně přiměřené stavební a funkční kvalitě.• Silnice I. a II. třídy I/10, II/287, II/282,292 stabilizují rozvojové osy v rámci Libereckého kraje.• Zabezpečené dopravní vazby na multimodální koridory (silnice I/10, železniční trať 030).• Dopravní atraktivita celostátní železniční tratě 030 (Pardubice) Jaroměř – Liberec (Zittau).• Využitelnost regionální tratě Železný Brod – Tanvald pro integrovaný systém hromadné osobní dopravy v Libereckém kraji šetrný k ŽP.• Dobrá dopravní obslužnost celého území.• Rozvinutý systém veřejné osobní dopravy v místním regionálním i republikovém dosahu.• Energetický systém ORP je vyhovující, je dimenzován na mírný nárůst, který odpovídá záměrům obcí.• Celé území je plně elektrifikováno hustou sítí vedení VN a NN.• Realizovaná plynofikace hustě urbanizovaných území.• Zabezpečené vazby na oblastní vodovod (přívodní a zásobní řady).• Rozvinutý systém veřejné vodovodní sítě.• Nadprůměrná vybavenost veřejným vodovodem. Pouze obec Loužnice nemá veřejný vodovod.• Vysoký podíl obyvatel/domácností napojených na veřejný vodovod (88 %).• V provozovaném vodárenském systému nejsou evidovány vážnější nedostatky, systém je převážně hodnocen jako vyhovující.• Vysoký podíl fyzicky podnikajících subjektů.• Ochota obyvatel vyjíždět za prací mimo území obcí.• Silné průmyslové tradice.• Stabilizovaný a fungující sektor zemědělství.	

	SLABÉ STRÁNKY
	• Závislost na sklářském a bižuterním průmyslu a jejich odbytové problémy v důsledku levné asijské konkurence a posilujícího kurzu české koruny. • Relativně nízký podíl obyvatelstva s vyšším a vysokoškolským vzděláním a tedy snížená uplatnitelnost na trhu práce. • Postupný úbytek zařízení občanské vybavenosti z důvodů ekonomické neefektivnosti. • Nevybudovaná infrastruktura pro odkanalizování území ve většině obcí. • Složitá terénní konfigurace pro vedení kanalizace. • Odsouvání realizace systému odkanalizování v obcích z důvodů ekonomických. • Nedostatečná vodnost některých toků pro zaústění odpadních vod z místních ČOV. • Propojení průjezdných úseků silnic I/10 a II/282, 292 v centru Železného Brodu a jediný most přes Jizeru v tomto propojení. • Dosud neřešený (územně i realizačně) kritický úsek silnice II/287 v části Pěnčín Bratříkov. • Nezařazená priorita (v územním plánu) pro vymístění průjezdního úseku silnice II/292 v Železném Brodě Pelechově. • Koncentrace dopravy v centrální části města Železný Brod. • Zaostalý stavební a dopravně technologický stav železniční tratě 030. • Složitá terénní konfigurace v úseku Semily – Železný Brod – Líšný pro umístění celostátního cyklokoridoru Jizera. • Úseky silnic v souvislé zástavbě obcí převážně nevybavené oddělenými chodníky pro pěší. • Zaostalý stavební a dopravně technologický stav železniční tratě 030. • Distribuční síť VN pro rozvod elektrické energie je na celém území provedena vrchním vedením. • Nízký stupeň plynofikace převážně v obcích okolo Železného Brodu. • Vysoký podíl obyvatel používajících pro zásobování teplem pevná paliva. • Surová voda, především při odběrech z místních zdrojů, nedosahuje vždy dobrých parametrů.
PŘÍLEŽITOSTI	
	• Nabídka ploch pro rozvoj ekonomických aktivit s vybudovanou technickou infrastrukturou. • Využití dotačních titulů EU pro rozvojové projekty obcí. • Dovybavení infrastrukturou a posílení bytové výstavby. • Posílení zaměstnanosti v sektoru sociálních služeb v důsledku očekávané poptávky po službách pro seniory. • Urychlení integrace hromadné osobní dopravy v rámci Libereckého kraje. • Homogenizační a modernizační úpravy silniční sítě bez enormních zásahů do území. • Vymístění silniční tranzitující nákladní dopravy z tahu silnice I/10 v úseku Harrachov – Železný Brod – Turnov na nově koncipovanou přeshraniční silniční síť, umožňující její vyloučení z hraničního přechodu CZ Harrachov / PL Sklarska Poreba. • Optimalizace nebo modernizace železniční tratě 030. • Urychlení integrace hromadné osobní dopravy v rámci Libereckého kraje. • Realizace cyklokoridoru Jizera. • Nahrazení vrchních vedení VN kabelovým vedením VN, alespoň v intravilánech obcí. • Pokračování plynofikace obcí v zastavěném území a v místech zastavitelných ploch. • Snížení používání pevných paliv pro zásobování teplem. • Zvýšení počtu obyvatel zásobovaných z veřejných vodovodů. • Posílení vodovodních řadů s napojením na hlavní přívodní řad. • Rekonstrukce rozhodujících úpraven vod a nahrazení některých málo vyhovujících vodních zdrojů (předpokládá se dle PRVK). • Zvýšení kapacity a činnosti existujících a nových ČOV. • Vytváření územních podmínek pro výstavbu lokálních/společných ČOV pro skupiny objektů. • Využít možností dotací z EU na dobudování kanalizací a ČOV. • Vytvořit turistický okruh „paměť průmyslové výroby Železnobrodská“, mapující sklářskou a bižuterní výrobu s ukázkami. Zachovat drikety, včetně ukázek tradičního „mačkání skal“, jako doklad typické industriální architektury území. • Pokračovat v procesu vyhlášení vesnické památkové zóny. Vytipování dalších souborů lidové architektury vhodných k ochraně.

- Zvýšení sektoru služeb nabídkou turisticky atraktivních cílových bodů, např. poznávací okruhy typu „paměť sklářského a bižuterního průmyslu a tradic území Železnobrodsko“ apod.
- Zvýšení sektoru služeb nabídkou nenáročných turisticko rekreačních aktivit rodinného charakteru.
- Zemědělská výroba je významnou součástí obcí ORP ŽB, i když ekonomika zemědělské výroby se pohybuje na hranici efektivní zemědělské výroby. Poskytuje nevelkou zaměstnanost přímo v obcích, zemědělství je nedílnou součástí života na venkově a nezastupitelnou úlohu plní v údržbě krajiny.

HROZBY

- Zpomalení hospodářského růstu v ČR v polovině roku 2008.
- Krize sklářského, textilního a automobilového průmyslu v důsledku nastupující světové hospodářské krize.
- Stárnutí obyvatelstva celého sledovaného území.
- Nebezpečí snižování počtu trvale bydlících obyvatel z důvodu stárnutí populace. Obyvatelstvo v území žijící nemá dostatečný vnitřní potenciál pro samostatný populační růst.
- Podprůměrný podíl obyvatelstva zaměstnaného v teriéru je podprůměrný.
- Omezení atraktivity území vlivem přeložení tahu silnice I/10 (navíc časově a věcně nedořešeného).
- Snižování investic do rozvoje technické infrastruktury.
- Stagnace rozvoje obcí z důvodů nedobudované technické infrastruktury.
- Vylidňování oblastí s nedostatečnou úrovní technické infrastruktury.
- Zvýšené znečištění toků v důsledku nerealizace odkanalizování obcí.
- Odsouvání optimalizačních a modernizačních projektů železniční tratě 030.
- Snižování investic do rekonstrukcí technické infrastruktury, zejména silnic.
- Konkurence neujasněného řešení variantní železniční trasy Hradec Králové – Jičín – Turnov ke stávající trase Hradec Králové – Jaroměř – Turnov a s tím související odsouvání optimalizačních nebo modernizačních projektů tratě 030.
- Kolaps dopravy v území při poruše jediného mostu přes Jizeru v Železném Brodě.
- Nedostatek finančních prostředků na údržbu a rekonstrukci památek.
- Nerespektování měřítka stávající zástavby u nové výstavby.
- Lokální zhoršování kvality ovzduší v topné sezóně, z důvodů morfologie území (zaříznutá hluboká údolí) a skladbě paliv používaných pro vytápění.

VYHODNOCENÍ EKONOMICKÉHO PILÍŘE

- Ekonomický pilíř je nejméně stabilním a nejohroženějším. Jeho jednoznačná závislost na makroekonomických parametrech a energetických zdrojích v nejširším slova smyslu činí oblast ORP z pozice samospráv obcí a z pohledu ekonomické udržitelnosti území ORP těžko ovlivnitelným.
- Stabilita ekonomického pilíře je a bude přímo závislá na situaci a nabídce ekonomických aktivit ve všech sousedících ORP, více či méně na ORP Jablonec n/N, Tanvald, Semily, Turnov. Tato závislost paradoxně současně činí území ORP ŽB stabilnějším z pohledu neočekávaného zajištění pouze v území ORP, což se projevuje např. vysokým počtem ekonomicky aktivních subjektů.
- Tradiční hospodářská základna území ORP je ohrožená a vývoj je těžko předvídatelný. Územní a infrastrukturní podmínky dovolují rozvoj ekonomických aktivit drobného a středního typu, pro které je v území nabídka pracovní síly a silná tradice průmyslové výroby.
- Udržení ekonomického potenciálu území přímo závisí na stabilitě a zejména posílení sociodemografického pilíře.
- Územní a infrastrukturní podmínky nedovolují významný plošný rozvoj ploch ekonomických aktivit. Z tohoto pohledu lze očekávat vyvážený a neohrožující se vztah s pilířem environmentálním.

PARAMETRY SOCIODEMOGRAFICKÉHO PILÍŘE

SILNÉ STRÁNKY	
• Sídelní atraktivita, kterou podporují i podporují některé demoeconomické a demosociální parametry území – relativně nízká nezaměstnanost, značně vysoká národnostní a kulturní homogenita obyvatelstva a v některých obcích i vyšší vzdělanostní struktura obyvatelstva. • Dostupnost zařízení občanského vybavení veřejnou dopravou. • Dostatečná zařízení základní občanské vybavenosti v obcích Zásada, Pěňčín a Železný Brod. • Doposud zachovaná specializovaná zdravotní zařízení. • Prozatím dostatečně rozložená síť základních a mateřských škol. • Silná spolková činnost v obcích. • Schválené územní plány obcí, vyjma Vlastiboře.	
	SLABÉ STRÁNKY
• Obyvatelstvo v území žijící nemá dostatečný vnitřní potenciál pro samostatný populační růst. • Ze zjištěných dílčích skutečností vyplývá, že obyvatelstvo obcí správního území OPR Železný Brod je jako celek i v rozhodujícím počtu případů jednotlivých obcí významně starší než obyvatelstvo Libereckého kraje a dokonce i České republiky. Všeobecně vyšší podíly osob ve věku 60 a více let a v některých případech i ve středním věku znamenají, že v nejbližší době čeká obyvatelstvo prakticky celého správního území další stárnutí, které se bude výrazněji projevit růstem průměrného věku, spíše než změnou strukturálních charakteristik a podílů osob ve vyšších věkových skupinách a kategoriích. • Nedostatek finančních prostředků pro údržbu a rozvoj školských zařízení. • Nedostatek finančních prostředků na údržbu a rozvoj objektů a zařízení pro rozvoj spolkové činnosti. • Nedostatek finančních prostředků pro údržbu a rozvoj dopravní infrastruktury v obcích. • Nízká dynamika nové výstavby.	
PŘÍLEŽITOSTI	
• Území poskytuje dostatečný prostor pro případný další populační růst. • Sídelní atraktivita většiny obcí dokumentovaná vyššími pozitivními hodnotami míry hrubého migračního přírůstku v posledních patnácti letech je důležitým příslibem pro další demografický vývoj obyvatelstva. • Zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva jako významného ekonomického stabilizačního faktoru území. • Posílení zaměstnanosti v sektoru sociálních služeb v důsledku očekávané poptávky po službách pro seniory.	
	HROZBY
• Mírný růst až stagnace početního stavu obyvatelstva sledovaného území se v současnosti jeví jako nejpravděpodobnější scénář budoucího vývoje. • Obyvatelstvo celého sledovaného území bude s největší pravděpodobností stárnout. Forma věkových pyramid jednotlivých lokálních populací a obecné představy o perspektivách přirozené reprodukce obyvatel České republiky přitom signalizují pokračování intenzivního procesu stárnutí nejméně v dalších padesáti letech. • Migrační výměna dosavadního rozsahu může sice zásadním způsobem ovlivnit vývoj počtu obyvatel, ale jen v podstatně menší míře jejich věkovou strukturu. • Zánik školských zařízení v obcích v důsledku ekonomické náročnosti provozu. • Zánik Polikliniky a specializovaných zařízení zdravotní péče v Železném Brodě. • Nebezpečí vylidnění obcí úbytkem trvale bydlících obyvatel a s tím spojeným úbytkem služeb a základního občanského vybavení.	

vyhodnocení sociodemografického pilíře

- Sociodemografický pilíř je nejstabilnějším pilířem z pohledu predikce vývoje. Vývoj početního stavu a pohlavně věkové struktury obyvatelstva České republiky a prakticky všech jejích teritoriálních součástí je v posledních dvou desetiletích určován výraznými vývojovými trendy dílčích složek tohoto procesu – plodnosti, úmrtnosti a migrace. Významnou roli hraje také podoba věkové struktury obyvatelstva konkrétního sledovaného celku. Přes nemalou diferenciaci stavu a vývoje demografických struktur se v realitě setkáváme s mnoha obecnými rysy výchozích podmínek i dílčích změn. Platí to společně pro všechny úrovně územního členění, celostátní, regionální i lokální. Analýzy a rámcové prognózy populačního vývoje správního obvodu obce s rozšířenou působností Železný Brod a jeho obcí nejsou v tomto ohledu výjimkou.
- Na rozdíl od pilíře ekonomického lze vývoj v ORP predikovat jenoznačně. Všeobecně vyšší podíly osob ve věku 60 a více let a v některých případech i ve středním věku znamenají, že v nejbližší době čeká obyvatelstvo prakticky celého správního území další stárnutí, které se bude výrazněji projevovat růstem průměrného věku, spíše než změnou strukturálních charakteristik a podílů osob ve vyšších věkových skupinách a kategoriích.
- K posílení sociodemografického pilíře, resp. strukturálních změn, může dojít pouze v důsledku kladné migrační bilance. Ta bude více či méně závislá na sídelní atraktivitě dané v první řadě polohou vůči Jablonci n/N a v menší míře i Turnovu či jiným střediskům osídlení vyššího významu a budoucím rozvoji procesu suburbanizace na odpovídajících velikostních úrovních sídel.
- Samosprávy obcí zde mají určitý prostor pro posílení tohoto pilíře. Demografický vývoj jednotlivých obcí tedy bude v budoucnosti určován zejména sídelní atraktivitou jednotlivých obcí, nabídkou infrastruktury a ploch pro bydlení a na konkrétní situaci na trhu s bydlením a hypotéčnými úvěry. Důležitou složkou bude zachování zejména školských zařízení v obcích.
- Udržitelnost sociodemografického pilíře podmiňuje ekonomický pilíř a neohrožuje environmentální pilíř. Pro udržení historického a kulturního dědictví v kontextu s „genia locci“ území ORP je posílení sociodemografického pilíře naopak žádoucí.

SILNÉ STRÁNKY	
• Zásadní střety v souvislosti s využitím ložisek nerostných surovin s prvky ochrany přírody a ostatními zákonem chráněnými zájmy v území ORP nehrozí. • Z pohledu přírodních podmínek lze území ORP ŽB klasifikovat jako pestré a zajímavé. • Geomorfologie činí územím dynamickým. • Výskyt výrazných krajinných typů / skalních měst. • Různorodost klimatických oblastí v kombinaci s geomorfologickými podmínkami činí území pestré z pohledu stanovišť pro ekosystémy. • Vodohospodářsky významný tok Jizera a CHOPAV vypovídá o významnosti území ORP z pohledu vodohospodářského. • Kvalita toků ORP ŽB je v rámci Libereckého kraje příznivá. • Dynamika a malebnost krajiny Železnobrodská. • Kulturně historické dědictví krajiny Železnobrodská. • Vysoký počet/výskyt památných stromů a vyhlášení přírodního parku svědčí o vysoké krajinařské hodnotě území. • Všechny územní plány krajinu hodnotí jako nejsilnější faktor obcí a regulativy prostorového a funkčního uspořádání území tento aspekt dostatečně reflektují. • Vysoký počet/výskyt VKP a ZCHÚ svědčí o nadprůměrné kvalitě přírodního prostředí. • Vysoký počet/výskyt památných stromů a vyhlášení přírodního parku svědčí o vysoké krajinařské hodnotě území. • Stabilizovaný sektor zemědělství, který se projevuje zvýšením počtu zemědělských subjektů s výrazně pestřejším zaměřením podnikatelských aktivit. • Potenciální zdroje znečištění ze zemědělské výroby jsou malé a roztržité a tudíž představují malou zátěž na životní prostředí. • Potenciál pro rozvoj turistického zájmu o obce, spojeného se zemědělskými aktivitami existuje, i když nelze předpokládat, že by to mělo zásadní význam pro styl hospodaření v obci. • Vysoká lesnatost území ORP ŽB. • Příznivé a pestré zastoupení dřevin ve 3.lesním vegetačním stupni. • Krajina se silným estetickým nábojem. • Hustá síť turistických cest v lesních porostech s doplňky ve formě vyhlídkových míst a průhledů do krajiny. • Poměrně vysoká zásoba dřevní hmoty.	
	SLABÉ STRÁNKY
• Obce ORP na území CHKO chápou zřízení CHKO jako omezující faktor pro rozvoj sídla. • Železný Brod a Líšný / území potenciálně ohrožené záplavami. • Ekonomika zemědělské výroby se pohybuje na hranici efektivní zemědělské výroby. • Průměrné klimatické a půdní podmínky, velká svažitost a přírodní roztržitost na malé půdní celky neumožňují efektivnější zemědělství. • Nedostatečné tempo náhradní výsadby přestálých soliterních stromů. • Poměrně silná majetková roztržitost (vysoký podíl vlastníků do 50 hektarů) ztěžující zpřístupnění lesa pro provedení plánovaných hospodářských opatření i při odstraňování kalamit včetně následné dopravy dřeva. • Nevhodná dřevinná skladba – vysoký podíl smrkových porostů ve 4. a 5. lesním vegetačním stupni. • Častý výskyt kalamitních jevů (vítr) a následná gradace lesních škůdců (kůrovec). • Nerozpracovanost porostů obnovou. • V území byla detekována zátěž těžkými kovy na území obcí Držkov, Jílové u Držkova, Loužnice, Vlastiboř a Zásada, což je pozůstatkem sklářského průmyslu. • Náhylnost ŽB ke snížení kvality ovzduší, které se projevilo vyhlášením ŽB za oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší v PM₁₀ (dIL).	
PŘÍLEŽITOSTI	
• Ochrana a uchování významných geomorfologických útvarů a zvyšování potenciálu přírody pro	

uchování diverzity ekosystémů. • Ochrana kulturně historického dědictví krajiny Železnobrodská / významné devizy tohoto území. • Příznivé podmínky pro rozvoj turistického zájmu o obce, spojeného se zemědělskými aktivitami. • Lze předpokládat, že se bude zvyšovat stav masného skotu, pro který je typická extenzita, menší investiční náročnost, méně nároků na pracovní síly atd. Přírodní, ekonomické i sociální podmínky pro tento obor jsou zde velmi dobré. • Je zde prostor i pro chov menších přežvýkavců, jako jsou kozy a ovce. • Ochrana přírodních prvků je podmínkou pro posílení ekologické stability území. • Ochrana památných stromů je významným nástrojem k uchování kulturně historického dědictví krajiny Železnobrodská. • Preferovat přirozenou druhovou skladbu při obnově lesních porostů • Zjemnit hospodářské zásahy – zejména v obnově lesa preferovat podrovní způsob před holosečným. • Ovlivnit drobné vlastníky lesa ve zvýšení podílu listnatých dřevin a jedle bělokoré při obnově lesa. • Zvýšit využití lesních porostů pro rekreaci a turistiku propagací regionu ORP ŽB.	
	HROZBY
• Potenciálním střetem se jeví záměr investorů na obnovení těžby v DP Jílové u Držkova (břidlice) . DP přímo navazuje na obytnou zástavbu. • Obec signalizuje nezáměr na otevření lomu v blízkosti ploch bydlení a se záměrem nesouhlasí. • Nevhodnými opatřeními na podporu turismu a horolezectví byla území PR Bučiny u Rakous a NPP Suché Skály značně zdevastována a skalní masivy narušeny. • Zarůstání krajiny náletovými dřevinami v důsledku ekonomicky vyvolaného útlumu zemědělských aktivit. Zalesňování krajiny v důsledku útlumu zemědělství. • Nevhodné výsadby nepůvodních, zejména okrasných, dřevin na soukromých zahradách. • Výskyt invazním druhů podél hlavních toků <i>křídlatka (Reynoutria sp.)</i>, která se na území LK kraje vykytuje ve 2 druzích se společným křížencem - křídlatka sachalinská (<i>Reynoutria sachalinensis</i>) a křídlatka japonská (<i>R. japonica – Polygonum cuspidatum</i>), kříženec křídlatka česká (<i>Reynoutria x bohemica</i>). • Negativní ekonomický vývoj, který může způsobit zánik hospodařících subjektů. • Zarůstání krajiny náletovými dřevinami v důsledku ekonomicky vyvolaného útlumu zemědělských aktivit. • Větrné kalamity a následné přemnožení lesních škůdců (kůrovec). Od 400 metrů nad mořem ohrožení borových porostů námrazou – je nutno ji zde vyloučit z obnovy lesních porostů. • Ohrožení lesa požáry způsobené zejména pálením klestu. Škody na lesních kulturách způsobené spárkatou zvěří. Škody na lesních sazenicích způsobené lesním škůdcem klikorohem borovým. • Znečištění vodních toků v důsledku nerealizace kanalizace. • Epizody zhoršené kvality ovzduší při inverzních situacích v důsledku používání paliv horší kvality.	

VYHODNOCENÍ ENVIRONMENTÁLNÍHO PILÍŘE

- Environmentální pilíř je nejstabilnějším pilířem ORP ŽB ve všech složkách. Kvalita jednotlivých složek či systémů je hodnocena průměrně (tj. dobře) až velmi dobře. Stabilita vyplývá mimo jiné i z toho, že máme složky dostatečně poznány a je v rukou samospráv přímo stabilitu ovlivnit a to i opatřeními restriktivními či ochrannými.
- Území ORP ŽB svým charakterem umožňuje pouze takový rozvoj, který by neměl narušit udržitelnost území z pohledu stability a diverzity území.
- Z tohoto pohledu by uvážený rozvoj ekonomického a sociodemografického pilíře neměl být hrozbou pro udržitelnost parametrů environmentálního pilíře.

3. ZÁMĚRY NA PROVEDENÍ ZMĚN

Záměry na provedení změn v území vycházejí ze schválených územních plánů a z rozborů dalších koncepčních dokumentů (viz A. Základní údaje).

Součástí této kapitoly je grafická část / výkres Záměry na provedení změn.

3.1. ZÁMĚRY LOKÁLNÍHO VÝZNAMU

Zastavitelné plochy

- plochy bydlení – převažují
- plochy ekonomických aktivit – minimálně
- plochy občanského vybavení – minimálně

Ve výkrese nejsou plochy graficky odlišeny podle rozdílného způsobu využití. Důvodem byly nedostatečné podklady pro zpracování ÚAP.

Záměry na rozšíření zastavitelných ploch

- v Radčicích – v době zpracování ÚAP byl schválen podnět na změnu územního plánu

Plochy přestavby

- dle současně platného SZ byly vymezeny pouze v Železném Brodě
- ostatní obce mají územní plány zpracovány dle legislativy platné do roku 2006 – plochy přestavby nebyly vymezeny

Veřejná infrastruktura

- veřejná kanalizační síť
- ČOV
- veřejná vodovodní síť
- vodojemy
- vedení VN 1 – 35 kV – záměr není
- přeložka silnice I/10 v Držkově
- realizace křižovatky silnic III/284 a III/2882 v Jílovém u Držkova
- dovybavení průjezdných úseků silnic II. – III. třídy obcemi oddělenými chodníky pro pěší

Ochrana hodnot území

- návrh vesnické památkové zóny Malá Horka

3.2. ZÁMĚRY NADMÍSTNÍHO VÝZNAMU

- přeložka silnice I/10 s podpovrchovým úsekem v Železném Brodě
- přeložka úseku silnice II/282 /292) s přemostěním Jizery a železnice v Železném Brodě
- přeložka úseku silnice II/292 do obchvatové trasy Pelechov
- terminál autobusové dopravy v Železném Brodě
- prodloužení VTL plynovou
- vedení VVN 110 kV
- rozvodna RZ VVN/VN v Železném Brodě – rozdílné umístění dle územního plánu a dle podkladů ČEZ
- koridor pro umístění vedení VVN 110 kV pro připojení rozvodny RZ VVN/VN
- přivaděč vody pro Semilsko
- obnovení činnosti lomu v Jílovém u Držkova
- multifunkční turistický koridor

3.3. VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÁ OPATŘENÍ

- územní systém ekologické stability
- protipovodňová opatření v záplavovém území řeky Jizery a toku Žernovník
- optimalizace a modernizace železniční tratě 030

4. STŘETY, RIZIKA, HROZBY

Z komplexního posouzení území byly do závěru definovány jevy, procesy a záměry, které jsou společné pro celé území, tj. ty, které mají především nadmístní dopad nebo zásadní lokální dopad. Následující přehledy jsou uvedeny výčtem. Podrobné popisy, vztahy a důvody jsou obsahem předchozích kapitol. Součástí této kapitoly je grafická část/Problémový výkres.

4. 1. STŘETY V ÚZEMÍ

- Z provedených průzkumů, rozborů a analýz všech územních plánů obcí nevyplývají pro území ORP žádné zásadní střety nadmístního významu. V podstatě ani nemohou, protože schválená územně plánovací dokumentace zásadní střety obsahovat nemůže. Analýzy územních plánů jsou součástí Přílohy/Pasporty obcí/Urbanistická a funkční struktura.
- Potenciálním střetem se jeví záměr investorů na obnovení těžby břidlice v dobývacím prostoru Jílové u Držkova z důvodu těsného sousedství s obytnou zástavbou.
- Střetem se může stát koncepční záměr výstavby přívodního vedení pro napojení transformační rozvodny RZ VVN/VN v Železném Brodě. Vedení bude napojovat trafostanici na stávající vedení VVN, které prochází severem ORP (Zásada, Bratříkov, Alšovice, Skuhrov).

Pozn.: Samotné umístění rozvodny v územním plánu je odlišné od podkladů předaných poskytovatelem, tj. ČEZ, pro zpracování ÚAP (viz 3.2. Záměry nadmístního významu). Trasa navržená v územním plánu nebyla pro zpracování ÚAP k dispozici. V grafické části ÚAP je zakreslena pouze trasa předaná poskytovatelem.

- Záměr vedení VN 35 kV z Besedic přes Suché skály na Líšný Libentiny. Záměr byl předán ČEZ. V územních plánech není navržen.
- K prověření se doporučuje nezbytnost 300 m ochranného pásma hřbitova ve Skuhrově, vymezeném v územním plánu.
- K prověření se doporučuje nezbytnost ochranného pásma živočišné výrovky v Těpeřích, vymezeném v územním plánu.

4. 2. RIZIKA V ÚZEMÍ

- staré ekologické zátěže
- záplavové území řeky Jizery
- území zvláštní povodně pod vodním dílem Josefův Důl na Kamenici
- záplavové území toku Žernovník
- sesuvné území
- poddolované území
- inverzní polohy
- území vysokého radonového rizika
- zatížení centra Železného Brodu dopravou

4. 3. HROZBY V ÚZEMÍ

- Hospodářsky slabé území HSO Semilsko: obce Zásada, Držkov, Jílové u Držkova, Loužnice, Radčice, Vlastibůř
- Nedobudování kanalizace obcí
- Nedobudování vodovodní sítě
- Zánik zařízení občanského vybavení: školská zařízení
zdravotnická zařízení a služby
zařízení sociálních služeb
Poliklinika v Železném Brodě
- Devastace a narušení skalních masivů na území PR Bučiny u Rakous a NPP Suché Skály v důsledku nadměrného turismu a horolezectví.
- Ohrožení významných útvarů Dolní Zbirohy, skalní město Kalich, skalní bludiště Chléviště, skalní vyhlídka Sokol nadměrným turismem.